

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

E-THERM L

REACH-reg.nr: 01-2119457610-43 (Etanol)
01-2119457558-25 (Isopropanol)
01-2119457290-43 (Metyletylketon)

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:
Lösningsmedel

Begränsning av användning:
Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING
Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99
e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring Swed Handling AB 011-24 84 84 för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Flam. Liq. 2; H225
Eye Irrit. 2; H319
STOT SE 3; H336

MYCKET BRANDFARLIG VÄTSKA OCH ÅNGA.
ORSAKAR ALLVARLIG ÖGONIRRITATION.
KAN GÖRA ATT MAN BLIR DÅSIG ELLER OMTÖCKNAD.

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

FARA

Faroangivelser:

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.
H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Skyddsangivelser:

(P102) Förvaras oåtkomligt för barn.
P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning förbjuden.
P261 Undvik att inandas gaser/ dimma/ ångor/ sprej.
P305+351+338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
(P501) Innehållet/ behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.

Skyddsangivelserna angivna inom parentes gäller enbart om produkten säljs till konsument.

2.3 Andra faror

Ångor kan spridas längs golvet och antändas av gnistor från t ex statisk elektricitet.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar:

Ämne	CAS-nr	EG-nr	Vikt-%	Klassificering enligt 1272/2008:
Etanol	64-17-5	200-578-6	73-79	Flam. Liq. 2; H225
Isopropanol	67-63-0	200-661-7	19-25	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336
Metyletylketon	78-93-3	201-159-0	1	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336 EUH066

Produkten innehåller Bitrex (Denatoniumbensoat).

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelser.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ta av förorenade kläder.

Vid inandning:

Flytta den drabbade till frisk luft och låt vila.

Vid hudkontakt:

Tvätta med rikliga mängder med tvål och vatten.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Skölj munnen och drick ett par glas vatten eller mjölk. Ge aldrig någonting genom munnen till en medvetslös person. Sök läkare om större mängd förtärts.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & effekter:

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilka ämnen det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Skum, koldioxid, pulver eller vattendimma.

Olämpliga släckmedel:

Hård vattenstråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Undvik inandning av rökgaser. Ångorna är tyngre än luft och kan sprida sig längs marken. Ångorna kan bilda explosiv blandning med luft och antändas av t ex statisk elektricitet.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Stoppa läckage endast om det kan ske utan risk. Beträd förorenat område under stor försiktighet. Ventilera ut ev ångor.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Större utsläpp vallas in med jord, sand eller annat inert material. Mindre mängd spill sugs lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet. Avlägsna antändningskällor. Hantera ej i närheten av varma ytor eller utrustning som kan generera flammor eller gnistor. Håll eller pumpa aldrig med fri stråle från hög höjd p g a risk för bildande av statisk elektricitet. Använd punktutslug nära utsläppskällor i tillverkningsprocesser m m. Använd mekanisk ventilation i trånga utrymmen. När ventilationsutrustning används skall den vara explosionskyddad.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kvävningrisk föreligger i lågt liggande utrymmen om ångor ansamlas. Kontrollera att hygieniska gränsvärden inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalbehållare på torr, väl ventilerad plats (ej över rumstemperatur). Lagras i cistern eller lager lämpligt för brandfarliga vätskor. Behållare förvaras väl tillsluten då produkten ej används. Behållare och kopplingar skall jordas.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är brandfarlig. Avlägsna eventuella antändningskällor.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Skyddas från värme, gnistor och öppen eld. Förvaras åtskilt från mat, dryck och djurfoder.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Etanol	500 ppm, 1000 mg/m ³ (NGV) / 1000 ppm, 1900 mg/m ³ (KGV)
Isopropanol	150 ppm/ 350 mg/m ³ (NGV), 250 ppm/ 600 mg/m ³ (KGV)
Metyletylketon	50 ppm, 150 mg/m ³ (NGV)/ 300 ppm, 900 mg/m ³ (KGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2015:7)

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

DNEL:

Etanol:

Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	950 mg/m ³
Arbetstagare: Kortsiktig exponering- lokala effekter, inhalation:	1 900 mg/m ³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	343 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	114 mg/m ³
Konsument: Kortsiktig exponering- lokala effekter, inhalation:	950 mg/m ³
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	206 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, oralt:	87 mg/kg/ dag

Isopropanol:

Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	500 mg/m ³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	888 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	89 mg/m ³
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	319 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, oralt:	26 mg/kg/ dag

Metyletylketon:

Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	600 mg/m ³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	1 161 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	106 mg/m ³
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	412 mg/kg/dag
Konsument: Långsiktig exponering- systemiska effekter, oralt:	31 mg/kg/ dag

PNEC:

Etanol:

Sötvatten: 0.96 mg/l
Saltvatten: 0.79 mg/l
Sporadisk frisläppning: 2.75 mg/l
Sediment (sötvatten): 3.6 mg/kg
Sediment (saltvatten): 2.9 mg/kg
Jord: 0.63 mg/kg
Reningsanläggning: 580 mg/l

Isopropanol:

Sötvatten: 140.9 mg/l
Saltvatten: 140.9 mg/l
Sporadisk frisläppning: 140.9 mg/l
Sediment (sötvatten): 552 mg/kg
Sediment (saltvatten): 552 mg/kg
Jord: 28 mg/kg
Reningsanläggning: 2 251 mg/l

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

Metyletylketon:

Sötvatten: 55.8 mg/l

Saltvatten: 55.8 mg/l

Sporadisk frisläppning: 55.8 mg/l

Sediment (sötvatten): 284.7 mg/kg

Sediment (saltvatten): 284.7 mg/kg

Jord: 22.5 mg/kg

Reningsanläggning: 709 mg/l

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärder uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Andningskydd med gasfilter A-P2 eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Skyddshandskar av t ex butylgummi.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk bör ögonskydd användas.

Hud- och kroppsskydd: Skyddskläder efter behov.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Vätska
<i>Färg:</i>	Färglös
<i>Lukt:</i>	Alkohol
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>pH-värde:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	73-81 °C
<i>Flampunkt:</i>	17 °C
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	2-15 % (v/v)
<i>Ångtryck:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Relativ densitet:</i>	0.789-0.791 g/cm ³ (20 °C)
<i>Löslighet:</i>	Löslig i vatten, löslig och blandbar med flera organiska lösningsmedel
<i>Fördelningskoefficient:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självantändningstemperatur:</i>	ca 365 °C
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Bildning av explosiv luftblandning är möjlig.
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Inga kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Statisk elektricitet, värme och gnistbildning. Kontakt med starka oxidationsmedel och starka baser.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.5 Oförenliga material:

Kan skada packningar, lackerade och målade ytor, skyddande och tätande fettbeläggningar, material av naturgummi och vissa syntetmaterial.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid brand eller stark upphettning bildas kolmonoxid (CO) och koldioxid (CO₂).

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

Etanol:

LD₅₀, oralt, råtta: 10 470 mg/kg

LD₅₀, dermalt, kanin: 17 100 mg/kg

LC₅₀, inhal., råtta, 4 h: 124.7 mg/l

Isopropanol:

LD₅₀, oralt, råtta: 5 840 mg/kg

LD₅₀, dermalt, kanin: > 2 000 mg/kg

LC₅₀, inhal., råtta, 4 h: 66.1 mg/l

Metyletylketon:

LD₅₀, oralt, råtta: > 2 000 mg/kg

Inandning: Kan ge huvudvärk, yrsel, trötthet och illamående. Vid höga halter kan reaktionstid och minne försämrats och medvetslöshet samt andningsbesvär tillkomma.

Förtäring: Kan ge kräkningar, magsmärtor och i övrigt samma symptom som vid inandning.

Irritation och frätning:

Hud: Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor. Långvarig hudkontakt kan avfetta huden och ge hudinflammation.

Ögon: Kan ge sveda, rodnad och irritation.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända risker för allergi, men den uttorkande effekten hos produkten kan eventuellt bidra till atopiska eksem.

Cancerogenitet:

Inga kända risker.

Mutagenitet:

Inga kända risker.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända risker.

Teratogenicitet:

Ingen information tillgänglig.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen information tillgänglig.

Fara vid aspiration:

Inga kända risker.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

Etanol:

LC50, fisk, 96 h: 15 300 mg/l

(Art: Pimephales promelas)

EC50, daphnia, 48 h: 12 340 mg/l

(Art: Daphnia magna)

EC50, alger, 96 h: 275 mg/l

(Art: Chlorella vulgaris)

Isopropanol:

LC50, fisk, 48 h: 8 970-9 280 mg/l

(Art: Leuciscus idus melanotus)

EC50, daphnia, 24 h: 9 714 mg/l

(Art: Daphnia magna)

TGK, alger, 8 dagar: 1 800 mg/l

(Art: Scenedesmus quadricauda)

Metyletylketon:

LC50, fisk, 96 h: 2 993 mg/l

(Art: Pimephales promelas)

EC50, daphnia, 48 h: 308 mg/l

(Art: Daphnia magna)

EC50, alger, 96 h: 2 029 mg/l

(Art: Pseudokirchnerella subcapitata)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Produkten är lättnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Bioackumuleras ej i vattenmiljön.

12.4 Rörligheten i jord:

Produkten är vattenlöslig och kan spridas i vattenmiljön.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen information tillgänglig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Möjlig avfallskod är 14 06 03: Andra lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar.

14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer: 1987

14.2 Officiell transportbenämning: Alkoholier N.O.S (Etanol, isopropanol)

14.3 Faroklass för transport: 3

14.4 Förpackningsgrupp: II

14.5 Miljöfaror: Nej

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:

ADR: Faronr: 33; Tunnelrestriktioner: (D/E)

IMDG: F-E, S-D

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

Seveso: Kategori P5c: Brandfarliga vätskor.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Har utförts för ingående ämnen.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2015:7 "Hygieniska gränsvärden"

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 14-10-30

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2 och 3:

H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.
EUH066	Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.